ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(*за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа*)

30.10.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання
Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Зеленський присвоїв почесні звання 16 працівникам театру імені Лесі Українки. – Інф.

Вшанування пам'яті
Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. У Києві встановлять пам'ятний знак журналісту Гарету Джонсу, який розповів світові про Голодомор в Україні. – Голотюк І.

Мовні питання
Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. В Україні відзначили найкращі мовні проєкти 2026 року. – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. На перехід на українську в повсякденні впливає оточення та споживання українського контенту – дослідження. – Шуміхін Є., Боровська О.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. Заступниця міністра культури: Ми прагнемо дестигматизувати суржик і процес переходу з російської на українську. – Шуміхін Є., Велімовська Т.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. Мінкультури наполягатиме, щоб Google пріоритезував україномовні результати пошуку у відповідь на запити українською – Бережна. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Україністику та фольклористику необхідно визнати стратегічними напрямами підготовки фахівців – Івановська. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. Мовний омбудсмен: престиж вчителя української мови має бути піднятий на гідний рівень. – Інф.

Газета по-українськи. – 2026. – 29 жовт. В Україні створили шрифт Zakon для державних документів: чим він особливий. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. В Україні презентували національний шрифт Zakon. – Інф.; NV. – 2026. – 29 жовт. Замінить російський у держустановах. В Україні представили національний шрифт Zakon. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. В Україні тепер є національний шрифт – Zakon. – Інф. та ін.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 жовт. «Лист, який не закінчується»:

повний текст радіодиктанту 2026 року. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Оприлюднений текст Радіодиктанту національної єдності. – Інф.; NV. – 2026. – 29 жовт. «Я люблю тебе. Так є завжди». Суспільне опублікувало текст Радіодиктанту 2026, який написав Артур Дронь. – Інф.

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. «Чарівна флейта», ювілеї та класика: що покаже Національна опера в листопаді. – Асадчева Т.

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Франківський драмтеатр відкриє новий сезон прем'єрою «Спитайте Мієчку». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Вісім вистав за шість днів: завершився фестиваль «Золоті оплески Буковини». – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. «22 Театр» запрошує у світ паралельних реальностей: у Києві покажуть виставу «Квантова фізика кохання». – Божок С.

Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. Франко у форматі 360°: у столиці презентують VR-відеоверсію записів пісень на слова видатного поета. – Катаєва М.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. Галереї, майстерні та лекції: у столиці стартує Подільський тиждень мистецтв. – Катаєва М.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 жовт. Роману Віктюку могло б виповнитися 90 років: у Києві відкрили виставку його театральної спадщини. – Резніченко В.

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. В Ужгороді визначили перших лауреатів мистецької премії імені Володимира Микити. – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Фестиваль українського кіно в Польщі відкриється світовою прем'єрою фільму «Демони». – Інф.

Література

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. «Метаморфози: війна (не)змінна»: у столиці відбудеться зустріч про воєнну поезію та документалістику. – Асадчева Т.

Музейна справа

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 жовт. Виставка пастельного живопису відкрилася у Києві. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. До музею в Миколаєві передали два релігійні стародруки, які намагалися вивезти до Молдови. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. Захист чи загроза: чому в Києві демонтують укриття з монументів. – Асадчева Т.; Віледж Україна. – 2026. – 29 жовт. На пам'ятниках у Києві з'явилися пліснява й рослини. Захисні конструкції частково знімають. – Головань Д.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Громада в Румунії провела захід на підтримку української культурної спадщини. – Інф.

***

Фокус. –2026. – 29 жовт. «Ми ігноруємо хайп»: Букерівська премія потрапила в скандал через «найкращий роман року». – Калінін А.; Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. Головна Новини «Ми ігноруємо хайп»: Букерівська премія потрапила в скандал через «найкращий роман року». – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Зеленський присвоїв почесні звання 16 працівникам театру імені Лесі Українки. – Інф.

Президент України Володимир Зеленський присвоїв почесні звання народного артиста України, заслуженого артиста України, заслуженого діяча мистецтв України і заслуженого працівника культури України 16-ти працівникам Державного некомерційного товариства «Національний академічний драматичний театр імені Лесі Українки». Про це йдеться в Указі глави держави №1074/2026, опублікованому на сайті Офісу Президента. Звання народного артиста України було присвоєне акторам Євгену Лунченку, Андрію Пономаренку і актрисі Олені Сілантьєвій. Звання заслуженого артиста України присвоєне актрисам Діні Андрійчук, Ользі Гришиній, Ірині Дорошевській, Алісі Тункевич-Нікітіній і акторам Альберту Малику і Кирилу Парастаєву. Звання заслуженого діяча мистецтв України присвоєне режисерові-постановнику Ользі Гаврилюк. Звання заслуженого працівника культури України присвоєне начальникам відділів Юрію Бондаренку, Нонні Грицюк, Андрію Дуберчаку, Олександру Ратушному, Вадиму Нікітіну і звукорежисерові, заступнику начальника служби Аллі Муравській. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179524-zelenskij-prisvoiv-pocesni-zvanna-16-pracivnikam-teatru-imeni-lesi-ukrainki.html

Вшанування пам’яті

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. У Києві встановлять пам’ятний знак журналісту Гарету Джонсу, який розповів світові про Голодомор в Україні. – Голотюк І.

Проєкт обговорили представники КМДА та делегація депутатів парламенту Уельсу. Як зазначають у Департаменті суспільних комунікацій КМДА, знак на вшанування пам’яті валлійського журналіста планують розмістити на фасаді житлового комплексу UNIT.Home на вул. Гарета Джонса у Шевченківському районі столиці. Його виготовлять із валлійського природного сланцю за підтримки уряду Уельсу та доставлять до столиці України. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134706/

Мовні питання

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. В Україні відзначили найкращі мовні проєкти 2026 року. – Інф.

У межах форуму до Дня української писемності та мови «Українська – мова сильних», який 29 жовтня провело Міністерство культури України, відбулося нагородження переможців спеціальної події «Мовна ініціатива». Експерти спеціальної події «Мовна ініціатива» (Орися Демська, Тарас Марусик, Анастасія Онатій, Анастасія Розлуцька, Мар’яна Романишин, Ольга Шевчук-Клюжева) шляхом рейтингового голосування обрали найкращі проєкти та ініціативи у чотирьох номінаціях за вагомий внесок у захист, популяризацію

та поширення української мови через просвітницьку, освітню, культурну або інформаційну діяльність. Видання публікує списки переможців у номінаціях «Найкраща просвітницька ініціатива з української мови 2026», «Найкращий медіапроєкт з української мови – 2026», «Амбасадор української мови», «Легенда». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179417-v-ukraini-vidznacili-najkrasi-movni-proekti-2026-roku.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. На перехід на українську в повсякденні впливає оточення та споживання українського контенту – дослідження. – Шуміхін Є., Боровська О.

Перехід на українську в повсякденному спілкуванні найстійкіший, коли збігаються три умови: ціннісна мотивація, українськомовне оточення та споживання українського контенту, йдеться в соціолінгвістичному дослідженні «Мовний барометр України», результати якого 29 жовтня презентувало Міністерство культури України. Зокрема, дослідження виявило, що мовний вибір залежить від ситуації: учасники обирають мову залежно від співрозмовника, сфери спілкування та попереднього мовного досвіду; люди часто пристосовують своє мовлення до співрозмовника. Зазначається, що ті, хто перейшов на українську після 2022 року, свідчать, що протидія звичці переходжу на мову співрозмовника потребує суттєвих зусиль. Також дослідження показало, що поширення української в приватному спілкуванні потребує тривалішого формування нових звичок. Крім того, дослідження свідчить, що страх помилитися стримує мовні зміни. Зокрема, деякі учасники зазначали, що соромляться вимови, суржику або недостатнього словникового запасу. Особливо вразливі старші люди, ВПО та діти. «Родина впливає на мовне майбутнє дітей. Батьки свідомо формують українськомовне середовище дітей, навіть коли самі говорять російською. Вони обирають українські книжки, мультфільми та освітні матеріали. Діти своєю чергою можуть впливати на мовну поведінку дорослих. Мову дітей формують також однолітки. На уроках діти говорять українською, проте в дворі, під час ігор та онлайн можуть використовувати інші мовні практики», – показали результати дослідження. Серед іншого, на повсякденне мовлення впливає цифровий простір. Зокрема, молоді потрібні якісні українськомовні ігри, відео та розваги, а також учасники пов'язують мовний вибір онлайн із доступністю контенту, рекомендаціями платформ, які часто пропонують російськомовний контент навіть всупереч бажанням користувачів, і мовними налаштуваннями. Дослідження, ініційоване Міністерством культури України, провела агенція Info Sapiens за підтримки Work.ua та за сприяння ГО «Український світ». «Мовний барометр України» стане основою подальших досліджень. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1228234.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. Заступниця міністра культури: Ми прагнемо дестигматизувати суржик і процес переходу з російської на українську. – Шуміхін Є., Велімовська Т.

Заступниця міністра культури України Богдана Лаюк заявляє, що Мінкультури прагне зробити так, щоб розмови довкола теми української мови перестали бути токсичними. «Українська мова не повинна бути простором сорому. Ми прагнемо дестигматизувати суржик, дестигматизувати процес переходу із російської на українську, і максимально показати його як турботливий і дбайливий», – сказала Богдана Лаюк на Форумі до Дня української писемності та мови «Українська – мова вільних» 29 жовтня в Києві. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1228245.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. Мінкультури наполягатиме, щоб Google пріоритезував україномовні результати пошуку у відповідь на запити українською – Бережна. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна заявила, що Мінкультури буде наполягати, щоб Google пріоритезував україномовні результати пошуку у відповідь на україномовні запити. «Ми тісно співпрацюємо з Google, у нас є з ними відносини, в першу чергу, в цифровізації української культурної спадщини і цифрових реєстрах. Але в мовній політиці ми абсолютно підтримуємо пані Олену Івановську, і також по своїй лінії співпраці з Google будемо наполягати на цьому», – сказала Тетяна Бережна журналістам на форумі до Дня української писемності та мови «Українська – мова вільних» 29 жовтня в Києві. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1227996.html

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Україністику та фольклористику необхідно визнати стратегічними напрямами підготовки фахівців – Івановська. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 29 жовт. Мовний омбудсмен: престиж вчителя української мови має бути піднятий на гідний рівень. – Інф.

Підготовку фахівців з україністики, фольклористики та інших українознавчих дисциплін необхідно визнати стратегічним напрямом на державному рівні. Про це сказала Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська під час форуму до Дня української писемності та мови «Українська – мова вільних». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4179394-ukrainistiku-ta-folkloristiku-neobhidno-viznati-strategicnimi-napramami-pidgotovki-fahivciv-ivanovska.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1228150.html

Газета по-українськи. – 2026. – 29 жовт. В Україні створили шрифт Zakon для державних документів: чим він особливий. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. В Україні презентували національний шрифт Zakon. – Інф.; NV. – 2026. – 29 жовт. Замінить російський у держустановах. В Україні

представили національний шрифт Zakon. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. В Україні тепер є національний шрифт – Zakon. – Інф. та ін.

У Києві презентували національний шрифт Zakon, створений на основі української мистецької традиції. Про це повідомляється на сайті Міністерства культури. Розробка національного шрифту передбачена постановою Верховної Ради від січня 2026 року № 4764-IX «Про посилення ролі української мови в утвердженні Української держави». В основу розробки шрифту лягла спадщина шести видатних майстрів українського літерництва: Георгія Нарбута, Василя Кричевського, Якова Гніздовського, Роберта Лісовського, Василя Хоменко та Василя Чебаника. Шрифт увібрав характерні риси української графіки: асиметричні зарубки, ромбоподібні крапки над літерами «і» та «ї», характерний знак над «й» у традиції Георгія Нарбута. Його пропорції також спираються на європейську традицію класичних антикв. Родина шрифтів Zakon складається з трьох гарнітур: Zakon Text (призначена для діловодства, офіційних документів та повсякденної роботи з текстами) , Zakon Decor (створена для оформлення урочистих документів, відзнак і написів), Zakon Letterpress (призначена для друку оригіналів нормативно-правових актів Верховної Ради України). Перехід на Zakon відбуватиметься поступово, без додаткових витрат на масову заміну чинних табличок, бланків та інших матеріалів. Ознайомитися з національним шрифтом, завантажити його та залишити відгук можна на сторінці Міністерства культури України. Докладно:

https://gazeta.ua/articles/sogodennya/_v-ukrayini-stvorili-shrift-zakon-dlya-derzhavnih-dokumentiv-chim-vin-osoblivij/1261234

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4179315-v-ukraini-prezentuvali-nacionalnij-srift-zakon.html

https://nv.ua/ukr/kultura/nacionalna-garnitura-zakon-ukrajina-zaminyuye-rosiyski-shrifti-v-dokumentah-50654487.html

https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-teper-ie-natsionalnyj-shryft-zakon/

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 жовт. «Лист, який не закінчується»: повний текст радіодиктанту 2026 року. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Оприлюднений текст Радіодиктанту національної єдності. – Інф.; NV. – 2026. – 29 жовт. «Я люблю тебе. Так є завжди». Суспільне опублікувало текст Радіодиктанту 2026, який написав Артур Дронь. – Інф.

Суспільне Мовлення опублікувало текст Радіодиктанту національної єдності – 2026 «Лист, який не закінчується». Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/list-jakij-ne-zakinchujetsja-povnij-tekst-radiodiktantu-2026-roku.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179352-opriludnenij-tekst-radiodiktantu-nacionalnoi-ednosti.html

https://nv.ua/ukr/ukraine/events/tekst-radiodiktantu-nacionalnoji-yednosti-2026-list-yakiy-ne-zakinchuyetsya-artura-dronya-50654400.html

Театр

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. «Чарівна флейта», ювілеї та класика: що покаже Національна опера в листопаді. – Асадчева Т.

Листопад у Національній опері України обіцяє бути насиченим і багатогранним: на глядачів чекають прем'єри, тематичні присвяти та знакові постановки. Афіша останнього місяця осені в опері, зокрема, така: 1 листопада – опера Юрія Шевченка «Кіт у чоботях»; 5 листопада – романтичний балет Адольфа Адана «Корсар»; 6 листопада – опера Жоржа Бізе «Кармен» (до ювілею Сергія Пащука); 7 листопада – балет Богдана Павловського «Білосніжка та семеро гномів» (П'ЯТИЙ ПРЕМ'ЄРНИЙ ПОКАЗ); 8 листопада – опера Джузеппе Верді «Травіата»; 14 листопада – балет Євгена Станковича «Вечори на хуторі біля Диканьки»; 15 листопада – опера Джузеппе Верді «Набукко»; 20 листопада – опера Вольфганга Амадея Моцарта «Чарівна флейта» (ПРЕМ'ЄРА, концертне виконання); 21 листопада – Вечір одноактних балетів (до Дня Гідності та Свободи); 22 листопада – опера Миколи Лисенка «Наталка Полтавка»; 27 листопада – опера Джузеппе Верді «Дон Карлос» (до ювілею В'ячеслава Лупалова); 28 листопада – Реквієм Вольфганга Амадея Моцарта (до Дня пам'яті жертв Голодоморів). Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134731/

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Франківський драмтеатр відкриє новий сезон прем'єрою «Спитайте Мієчку». – Інф.

Франківський драмтеатр 31 жовтня відкриє новий театральний сезон прем'єрою «Спитайте Мієчку» у режисурі Дмитра Захоженка, повідомив на пресконференції генеральний директор – художній керівник Івано-Франківського драмтеатру Ростислав Держипільський. «Це перша прем'єра цього сезону і перша робота (на сцені Франківського драмтеатру – ред.) нашого головного режисера Дмитра Захоженка… Я навмисно не ходжу на репетиції і неймовірно чекаю на суботу, 31 жовтня, щоб як звичайний глядач зануритись у цей матеріал і творіння, яке ось-ось народиться у цьому просторі», – зазначив Ростислав Держипільський. За його словами, постановку «Спитайте Мієчку» зіграють на сцені-цеху Франківського драмтеатру. Головну героїню зіграє Анна Петрінець. На запитання, чи приїде на прем'єру Євгенія Кузнєцова, творці вистави кажуть, що письменниця за кордоном, про постановку за її книгою знає і тримає зв'язок з театром. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179399-frankivskij-dramteatr-vidkrie-novij-sezon-premerou-spitajte-miecku.html

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Вісім вистав за шість днів: завершився фестиваль «Золоті оплески Буковини». – Інф.

У Чернівцях завершився XVIII фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини», який тривав із 24 до 29 жовтня. Упродовж шести днів глядачам представили вісім вистав, шість із них – театри з Києва. У завершальний день фестивалю на сцені Чернівецького драмтеатру виступив Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка з виставою «Комедія на

руїнах» за п’єсою Марка Кропивницького. Глядачі тепло сприйняли постановку та наприкінці вистави аплодували стоячи. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179553-visim-vistav-za-sist-dniv-zaversivsa-festival-zoloti-opleski-bukovini.html

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. «22 Театр» запрошує у світ паралельних реальностей: у Києві покажуть виставу «Квантова фізика кохання». – Божок С.

6 листопада у театральному просторі «CULT» у Києві відбудеться показ вистави «Квантова фізика кохання» від «22 Театру» за п’єсою британського драматурга Ніка Пейна. Режисер постановки – Максим Михайліченко, заслужений діяч мистецтв України, художній керівник «22 Театру». Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134738/

Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. Франко у форматі 360°: у столиці презентують VR-відеоверсію записів пісень на слова видатного поета. – Катаєва М.

До 170-річчя Івана Франка в Україні створили серію з 12 імерсивних VR-синглів, які об’єднали понад 140 років історії української музики. Мета проєкту FRANKO: Sound Continuum 360° – відкрити нові способи взаємодії з українською класичною музикою через поєднання камерно-вокальної традиції, сучасних композиторських практик та імерсивних технологій. Запис відбувся 2 серпня на сцені Національної філармонії України за участі професійної команди музикантів, гуру української звукорежисури в царині академічної музики Андрія Мокрицького та VR-художників з компанії Aspichi. Кожен сингл супроводжується 360° VR-візуалізацією, що забезпечує ефект повного занурення. До релізу увійшли десять знакових романсів і солоспівів українських композиторів XIX–XX ст. – від Миколи Лисенка, засновника української професійної композиторської школи, до Лесі Дичко, однієї з найяскравіших представниць сучасної української академічної музики. Серед авторів, чиї твори звучатимуть у проєкті, також Денис Січинський, Ярослав Лопатинський, Станіслав Людкевич, Василь Барвінський, Борис Лятошинський, Федір Надененко, Анатолій Кос-Анатольський, Богдана Фільц. Крім того, записали два нові твори, які створили композитори Олександр Чорний і Тетяна Хорошун. Обираючи тексти Івана Франка для нових композицій, автори продовжують традицію музичного осмислення його поезії чи епістолярію вже мовою XXI ст. Ідея проєкту належить піаністці та концертмейстерці Марії Прилипко, яка спеціалізується на камерно-вокальному репертуарі та ансамблевому виконавстві. У межах проєкту вона працювала з молодими вокалістами, відібраними за результатами відкритого онлайн-кастингу, над створенням індивідуальних виконавських інтерпретацій кожного твору. Проєкт FRANKO: Sound Continuum 360° реалізується ГО «Культурно-мистецька фундація Dusha UA» за підтримки УКФ. 29 жовтня у столичному

театрі «Сузір'я» пройде презентація проєкту FRANKO: Sound Continuum 360°. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134699/

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. Галереї, майстерні та лекції: у столиці стартує Подільський тиждень мистецтв. – Катаєва М.

З 29 жовтня до 5 листопада на Подолі пройде перший Подільський тиждень мистецтва. Його організатором став новий мультидисциплінарний культурний простір Hinaus на Спаській. Захід відбувається за підтримки Подільської районної в місті Києві державної адміністрації. Спільна програма об'єднує галереї, музеї, художні майстерні, незалежні простори та мистецькі ініціативи, розташовані переважно в районі Контрактової площі. У програмі: виставки сучасного мистецтва, лекції, перформанси, кінопокази, зустрічі з художниками, майстер-класи, екскурсії та спеціальні поп-ап проєкти. Окрему частину становлять відвідування художніх майстерень і незалежних просторів, які рідко відкриваються для широкої публіки. Однією з особливих подій стане екскурсія до мистецького сквоту «Садік». Це непублічний простір біля одного з подільських схилів, де в покинутій будівлі облаштували майстерні київські художники та скульптори. Зазвичай потрапити сюди можна лише за особистим запрошенням. Також відбудеться екскурсія майстернями Андріївського узвозу, на якій є можливість побачити місця роботи художників за межами виставкових залів. У Музеї гетьманства художник Роман Михайлов відкриє фотостудію «ЄГетьман». Він особисто фотографуватиме відвідувачів із бойовими атрибутами гетьманської доби. Створені портрети стануть матеріалом для його подальшої художньої роботи. Історії мистецького Подолу буде присвячена лекція Євгена Карася «З чого все починалось: Karas Gallery і мистецьке життя 90-х». А кураторка Аля Сегал розповість про «Кручі», незалежну платформу, що починалася як квартирна галерея на Набережно-Хрещатицькій, та представить її мініатюрну картонну версію. У Музеї-майстерні Івана Кавалерідзе покажуть фільм «Наталка Полтавка» з лекцією про історію його створення. Києво-Могилянська бізнес-школа (kmbs) проведе лекцію Сергія Комберянова «Мистецтво для лідерів: розвиток креативності та емоційного інтелекту». Програма охоплює й експериментальні формати. У КЦ «Спаська 13» відбудеться аудіовізуальний перформанс, під час якого електричні сигнали рослини керуватимуть синтезатором і візуальними проєкціями. А незалежний простір PERERVA спільно з мюнхенським колективом Ukrainisch Deutsche Welle проведе музично-мистецьку подію з прямим зв'язком між Києвом і Мюнхеном. Протягом тижня відвідувачі зможуть побачити виставки художників різних поколінь. У Dymchuk Gallery триватиме MYPH PHOTOGRAPHY PRIZE III, виставка дев'яти фіналістів конкурсу молодої української фотографії. У «Я Галерея» можна буде побачити «Мурашник» Дениса Шиманського, у Max Bernadsky Contemporary Art Gallery – персональну виставку Олексія Аполлонова «Офіс 202», а в Hinaus відкриється виставка «Тимчасово захищені». До програми також долучаться «Триптих

Арт», Flowerbed Gallery, Kvitkomarket, «Кузня», Stratosfera Studio, MLYN design hub, хаб друкованої графіки «Вільний Принт», Майстерня на Межигірській та ін. Для Подільського тижня мистецтва створили спільну мапу культурних локацій району. Мапа залишиться актуальною і після 5 листопада, адже більшість учасників працюватиме далі у звичному режимі. Офіційне відкриття Подільського тижня мистецтва відбудеться 29 жовтня у Hinaus. На відкритті організатори представлять учасників, програму та культурну мапу Подолу. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134700/

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 29 жовт. Роману Віктюку могло б виповнитися 90 років: у Києві відкрили виставку його театральної спадщини. – Резніченко В.

У київській галереї «Триптих АРТ» представили виставку до 90-річчя театрального режисера Романа Віктюка. Експозиція присвячена його постановці «Дама без камелій», яку він здійснив у 1991 році в театрі ім. Лесі Українки, а також співпраці з художником-сценографом Андрієм Александровичем-Дочевським. Основу виставки становлять ескізи сценічних костюмів до вистави за п'єсою англійського драматурга Теренса Реттігана. Відвідувачам також показують світлини, пов'язані з реалізацією театральних проєктів, і плакати Андрія Александровича-Дочевського до іншої постановки Романа Віктюка – «Священні чудовиська». Експозиція триватиме до 13 листопада. Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/romanu-viktjuku-mohlo-b-vipovnitisja-90-rokiv-u-kijevi-vidkrili-vistavku-joho-teatralnoji-spadshchini.html

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. В Ужгороді визначили перших лауреатів мистецької премії імені Володимира Микити. – Інф.

В Ужгороді визначили переможців новозаснованої міської премії ім. Володимира Микити у галузі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, повідомила у Фейсбуці Ужгородська міська рада. За результатами обговорення та голосування, переможцями стали: у номінації «Живопис» Антон Ковач із полотном «Колядники», в номінації «Графіка» – Надія Пономаренко за оформлення графічних ілюстрацій до збірки Петра Мідянки «Аршиця». І в номінації «Декоративно-прикладне мистецтво» – Наталія Попова за серію керамічних скульптур «Хранитель візерунку». Усі троє є викладачами Закарпатської академії мистецтв. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179316-v-uzgorodi-viznacili-persih-laureativ-misteckoi-premii-imeni-volodimira-mikiti.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Фестиваль українського кіно в Польщі відкриється світовою прем'єрою фільму «Демони». – Інф.

Кінофестиваль Ukraina! Festiwal Filmowy, який проходитиме з 2 до 9 листопада у Варшаві, відкриється світовою прем'єрою стрічки «Демони»

режисерки Наталки Ворожбит. Про це Державне агентство України з питань кіно повідомляє у Фейсбуці. Кінопокази проходитимуть у кінотеатрах Atlantic та Amondo, Центрі кінокультури імені Анджея Вайди, а також в Українському домі у Варшаві. Програма кінофестивалю об'єднує повнометражні й короткометражні ігрові фільми, документальні та анімаційні стрічки. У центрі уваги, зокрема, історії про людську стійкість, пам'ять, культуру, кохання, дружбу та повсякденне життя, а також осмислення наслідків російської агресії проти України. Фестиваль відкриється світовою прем'єрою фільму «Демони» режисерки Наталки Ворожбит. У програмі представлена документальна стрічка «Сліди» режисерок Аліси Коваленко і Марисі Нікітюк, відзначена на міжнародних кінофестивалях, зокрема Берлінале та Movies That Matter. Також глядачі побачать фільм «За Перемогу!» режисера Валентина Васяновича, відзначений нагородою Platform Award на Міжнародному кінофестивалі в Торонто. Окремою подією стане ретроспектива творчості режисера з показами стрічок «Атлантида» та «Відблиск». Документальне кіно буде представлене роботами: «Дівія» режисера Дмитра Грешка; «Театр Ветеранів» режисерки Юлії Большинської; «Nice Ladies» режисерки Марії Пономарьової. Особливе місце у програмі посідає кінематографічна спадщина України, яка представлена роботами: «Алім» (1926) режисера Георгія Тасіна – реставрована стрічка, присвячена кримськотатарській тематиці; «Довженко. Перший погляд» режисера Костянтина Коновалова. Особливою подією закриття фестивалю стане показ німого фільму Олександра Довженка «Сумка дипкур'єра» (1927) у супроводі живої музики. Польсько-український гурт DAGADANA представить авторський музичний супровід, поєднавши українську кінокласику із сучасним музичним мистецтвом. Окрім кінопоказів, фестиваль передбачає зустрічі з кінематографістами, майстер-класи та обговорення актуальних питань розвитку кіноіндустрії. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179283-festival-ukrainskogo-kino-v-polsi-vidkrietsa-svitovou-premerou-filmu-demoni.html

Література

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. «Метаморфози: війна (не)змінна»: у столиці відбудеться зустріч про воєнну поезію та документалістику. – Асадчева Т.

30 жовтня у головному корпусі Національного музею історії України у Другій світовій війні відбудеться спеціальна подія «Метаморфози: війна (не)змінна». Захід, організований Музеєм у співпраці з Українським ПЕН (PEN Ukraine), присвячений осмисленню сучасної російсько-української війни через літературну та документальну творчість її безпосередніх учасників і свідків. У центрі уваги зустрічі – феномен військової поезії, фіксація воєнних реалій у літературі, а також погляд на український спротив ззовні. Під час заходу відбудеться презентація другого випуску альманаху «Метаромантика», який об'єднав творчий доробок авторів-військовослужбовців та митців. Важливою частиною програми стане дискусія з британським письменником Гебріелом Краузе, який у 2023 році долучився добровольцем до медичного батальйону

«Госпітальєри». Проєкт військової поезії «Метаромантика» представить президент PEN Ukraine Володимир Єрмоленко, а модератором зустрічі виступить завідувач сектору Музею війни Роман Кабачій. Докладно:
https://vechirniy.kyiv.ua/news/134735/

Музейна справа

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 30 жовт. Виставка пастельного живопису відкрилася у Києві. – Інф.

29 жовтня в залах Музею сучасного мистецтва України розпочала роботу експозиція «Пастельний підхід», що складена з картин українських художників, виконаних пастеллю. Серед близько п'ятдесяти полотен більшість є пейзажами, інші – портрети та натюрморти. Вони показують різні техніки та різні світогляди тринадцятьох авторів: Михайла Чепика, Володимира Масика, Костянтина Ломикіна, Еммануїл Камінського, Ганни Файнерман, Ірини Левицької, Ганни Олійник, Семена Мальчицького, Олексія Орябинського, Володимира Соколова, Ольги Кравченко, Лариси Годунової, Івана Дідика. Виставка працюватиме до 13 грудня. Докладно:
https://interfax.com.ua/news/culture/1228399.html

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. До музею в Миколаєві передали два релігійні стародруки, які намагалися вивезти до Молдови. – Інф.

До Миколаївського обласного краєзнавчого музею на зберігання передали дві старовинні книги – Біблію та Псалтир, написані церковнослов'янською мовою, які намагалися вивезти до Молдови. Про це у Фейсбуці повідомив Миколаївський обласний краєзнавчий музей. Музейники наголошують, що попереду – ґрунтовна наукова робота з дослідження історії стародруків, встановлення імен їхніх власників, а також реставрація. Докладно:
https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4179491-do-muzeu-v-mikolaevi-peredali-dva-religijni-starodruki-aki-namagalisa-vivezti-do-moldovi.html

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2026. – 29 жовт. Захист чи загроза: чому в Києві демонтують укриття з монументів. – Асадчева Т.; Віледж Україна. – 2026. – 29 жовт. На пам'ятниках у Києві з'явилися пліснява й рослини. Захисні конструкції частково знімають. – Головань Д.

У столиці розпочали поетапний демонтаж захисних укриттів із пам'яток монументального мистецтва. Якщо у 2022 році мішки з піском та щити врятували скульптури від ворожих ударів, то сьогодні, під впливом вологи й плісняви, вони починають руйнувати їх зсередини, змушуючи експертів шукати нові рішення для збереження монументальної спадщини. Чому місто змушене розконсервовувати монументи та як їх захищатимуть надалі, пояснили у Департаменті охорони культурної спадщини КМДА. Тривале перебування пам'яток під щільними матеріалами не розраховане на безстрокове використання. Як зазначають у Департаменті охорони культурної спадщини КМДА, підвищена вологість, температурні коливання та порушення

природного мікроклімату створюють так званий парниковий ефект. Через це під загрозою опинилися камінь і метал. Під час обстежень фахівці виявили конкретні приклади негативного впливу: на монументі княгині Ользі з білого мармуру зафіксували осередки біопоразки та плісняви через накопичення вологи в піску, під захисним риштуванням пам'ятника Богдану Хмельницькому почала проростати зелень, чиє коріння руйнує постамент, а на бронзових елементах через відсутність вентиляції виникають ризики висолів та корозії. Саме тому перед ухваленням подальших рішень фахівці розпочали поетапне зняття конструкцій для проведення комплексного технічного обстеження та оцінки фактичного стану кожного об'єкта. Універсального рішення для всіх пам'яток немає: залежно від стану скульптури, рівня ризиків і безпекової ситуації захисні конструкції можуть демонтувати, модернізувати або встановити повторно. Паралельно Київ активно застосовує цифровий захист спадщини – 3D-сканування, фотограмметрію та детальні обміри. Точна віртуальна документація у разі пошкодження стане науковою основою для реставрації чи відновлення об'єктів. Досвід столиці із захисту монументів в умовах регулярних повітряних атак викликає значний інтерес міжнародної професійної спільноти, поки місто продовжує шукати баланс між безпекою та належним доглядом за пам'ятками. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/134727/

https://www.village.com.ua/village/city/city-news/378525-u-kievi-znimayut-zahisni-konstruktsiyi-z-pam-rsquo-yatnikiv-pid-yakimi-z-rsquo-yavilisya-plisnyava-y-roslini

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 29 жовт. Громада в Румунії провела захід на підтримку української культурної спадщини. – Інф.

У Реметах (румунський повіт Марамуреш) відбувся культурний захід «Осінні звичаї українців – День вдячності», який зібрав понад 400 учасників і був присвячений збереженню українських традицій та культурної спадщини. Захід організували Марамуреська філія Союзу українців Румунії спільно з місцевою організацією СУР у Реметах. Модератором виступив перший заступник голови СУР і голова місцевої організації в Реметах Василь Пасенчук. Під час заходу мер громади Ремети зачитав звернення, передане головою СУР і депутатом Миколою-Мирославом Петрецьким. У ньому наголосили на ролі української громади в збереженні рідної мови, традицій і культурної спадщини, а також на важливості співпраці місцевої влади, церкви, школи та громадських організацій. Художня програма включала пісні, танці та виступи дітей, молоді й творчих колективів. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4179381-gromada-v-rumunii-provela-zahid-na-pidtrimku-ukrainskoi-kulturnoi-spadsini.html

***

Фокус. –2026. – 29 жовт. «Ми ігноруємо хайп»: Букерівська премія

потрапила в скандал через «найкращий роман року». – Калінін А.; Українська літературна газета. – 2026. – 29 жовт. Головна Новини «Ми ігноруємо хайп»: Букерівська премія потрапила в скандал через «найкращий роман року». – Інф.

Роман американської письменниці Емми Клайн «Світзі» опинився в лонглисті цьогорічньої Букерівської премії, але не пройшов до короткого списку. Таке рішення викликало шквал критики серед оглядачів і читачів, йдеться в матеріалі BBC. «Історія чоловіка з деменцією, який потрапляє до клініки допомоги при смерті у Швейцарії, може не звучати як книга, яка варта одразу опинитися на вершині вашої купи книг. Але, незважаючи на похмуру ідею, «Світзі» Емми Клайн – одна з найвідоміших книжок року», – вказано в тексті. «На запитання про те, чому роман не потрапив до шортлиста, суддя Букерівської премії Патрісія Локвуд сказала, що журі довелося ігнорувати «цикли ажіотажу»…», – йдеться в матеріалі. На думку критиків, рішення журі Букерівської премії пішло у розріз із відгуками та рецензіями низки профільних порталів. Однак у статті резюмується, що найбільша англомовна премія втратила через відсутність цього тексту. Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/772992-mi-ignoruyemo-hayp-bukerivska-premiya-potrapila-v-skandal-cherez-naykrashchiy-roman-roku

https://litgazeta.com.ua/news/my-ihnoruiemo-khajp-bukerivska-premiia-potrapyla-v-skandal-cherez-najkrashchyj-roman-roku/

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm